

(1) — Copiata dagli *Spogli del Sig. Arrivabene* fu anche pubblicata dal Gaye al T. II, a pag. 156 dell'op. cit.

(2) — Giovanni Battista degli Abati detto *l'Abbadino* era stato dal Marchese di Mantova nominato al 1520 suo *cancelliere* quindi fu detto *segretario Marchionale e consigliere ducale*. Giovanni Battista fu tenuto in grande stima dal Gonzaga, onde questi al 1522 ed al 1523 lo spedì ambasciatore al Pontefice; alla quale missione l'abbadino tanto bene soddisfece che il principe al 15 di agosto del 1523 gli donò *peciam terrae sitam in territorio Valdany prope Mantuam* ecc. in ricompensa del suo bene operare.

(3) — In risposta alla lettera del Gonzaga, il Castiglioni scriveva al 5 di settembre del 1524: » Io non manco di fare ogni instantia a Giulio depintore perche' l venga meco a Mantua e spero ogni modo di condurlo perche' lui ne ha grandissimo desiderio; e non aspetta altro che esser soddisfatto della sala depinta del papa la quale è reuscita molto bella. »

— N. 124. —

Decreto scritto al 1.º giorno di Febbrajo del 1525 da Federico Marchese di Mantova a favore di Lorenzo Leonbruno. (1)

Federicus ecc. S. R. E. Excel. Reipublicae Florentinae Capitaneus generalis.

Amavimus semper, amamusque quotidie magis magistrum Laurentium Leonbrunum pictorem nostrum carissimum, tam ab ejus egregiam artem, quam ob innumera, quae ab ipso accepimus virtutis suae obsequia: quapropter volentes cum ipso in praesentiarum gratiose agere, pro ut aequum phasque est, tenore praesentium vigore nostri arbitrii et de plenitudine potestatis qua publice fungimur hac in nostra civitate Mantuae, totoque ejus Marchionatu et dominio, ex certa quoque nostri scientia, motu proprio et animo bene deliberato, per nos et haeredes et successores nostros praedicto magistro Laurentio pro se, haeredibus et successoribus suis ac quibus dederit, damus, tradimus, et donamus ac titulo purae simplicis et irrevocabilis donationis inter vivos concedimus dimidium pro indiviso unius petiae terrae vallivae bobulcarum ducentarum positae in Vicariatu nostro Regioli in contrata Tomarolae poenes canalem Maggionorum a primo latere, viam pauciorum a secundo, D. Suardini a tertio et jura nostra a quarto; salvis aliis confinibus verioribus, si qui forent; (quum alium dimidium donaverimus nobili Braghinio Corregensi camerario nostro) (2) in liberum et expeditum allodium absque ulla obligatione census, decimae, sive honorantiae ad habendum, tenendum et possidendum et quidquid sibi ejusque haeredibus et successoribus quibuscumque, ac quibus dederit perpetuo placuerit, faciendum una cum omnibus et singulis, quae dicta res donata habet super, se infra, seu extra se, in integrum, omnique jure et actione, usu, seu requisitione dictae rei donatae, seu nobis pro ea spectantibus et pertinentibus et quae spectare aut pertinere possent in futurum, ac cum omnibus suis ingressibus, egressibus, viis, usantiis et pertinentiis usque in vias publicas. Dantes praedicto magistro Laurentio facultatem et licentiam intrandi tenutam et corporalem possessionem dictae rei ut supra donatae illamque deinceps retinendam pro se et suis haeredibus et successoribus quibuscumque, ac de ea faciendum pro ut nos ante praesentem donationem facere poteramus. Et si quam jam adeptus est possessionem illam sibi plenissime confirmamus, promittentes per nos, haeredes, et successores nostros hanc nostram donationem perpetuo firmam, ratam et gratam habituros, et in nullo unquam contrafacturos, sub fide veri principis, una cum omnibus et singulis in praesenti nostro decreto contentis nec contrafacere vel venire volentibus consentire aliquo modo. Cedimus, ac in praedictum magistrum Laurentium transferimus, et successive in haeredes et successores suos omnia et quaecumque jura, et actiones quae et quas habemus, vel habere poteramus in dicta re donata, ponentesque eum vel eos in locum nostrum et constituentes procuratorem vel procuratores nostros ut in rem propriam. Man-

dantes omnibus et quibuscumque officialibus nostris praesentibus et futuris ut hoc nostrum decretum ac omnia et singula in eo contenta perpetuo, integre et inviolabiliter observent ut penitus observari faciant, quibuscumque in contrarium facientibus non obstantibus, quibus obstantibus, aut quovis modo obstare volentibus de praedicta nostra scientia derogamus, et omni modo derogatum esse volumus et mandamus, etiam si talia forent, de quibus hic specialis mentio habenda, esset vel fieri debuisset. In quorum ecc. Datum Mantuae primo february MDXXVI Benedictus Agnellus cancel. mandante D. ex relatione Magn. equitis D. Hieron. Arcarii marchion. Mens. (sic) et factoris gener. subscripsit.

ANNOTAZIONI

- (1) — Trascritto dal *Libro Decretorum ab an. 1525 ad 1529*, e fu anche pubblicato dal Prandi, op. cit.
 (2) — I pregi che fecero assai stimato Brachino Croce si possono desumere dalla seguente iscrizione che fu posta da Manricardo suo figlio a decorare la tomba erettagli entro la chiesa di Nostra Donna della Vittoria:

*Notus ille omnibus charus principibus inter
 Summos reges assiduo versatis qui diu vixit*

*Qui multorum hominum mores et
 Urbes vidit e cujus ore dulcior*

Melle fluebat oratio

Dexter prudens

Frugi.

Brachinus Cruceus Corrigien.

Hic tandem jacet

ann. agens LXXVII.

MDLVII.

Manricardus f. patri

Opt. b. M. F.

Questo sepolcro al 1852 fu trasportato ad arricchire il Museo Municipale di Mantova.

— N° 125. —

Investitura concessa al 16 di febbrajo del 1527 dal Primiceriato di Sant'Andrea a Giulio Pippi Romano (1). (Inedita)

MDXXVII, indict. XV temp. Caroli ecc. die sabbati sexto decimo mensis february. Mantuae in palatio residentiae infr. Rev. D. Primicerii sit. in cont. serpae: praesentibus ecc. Cum sit et fuerit quod alias quond. D. Joannes Andreas De Flore Venetus fuerit investitus a (bon. mem.) Rev. D. Sigismundo de Gonzaga diacono Cardinale Mantuano et primic. Eccl. colleg. S. Andreae Mantuae de infrascripta petia terrae juris et proprietatis dicti primiceriatus ad novem annos et ad solvendum ecc. ut dicitur in instrumentum rog. die XVIII july 1497. Et sit quod dictus D. quond. Joannes Andreas mortuus fuerit relicto post se D. Augustino ejus filio qui similiter in praed. forma de infrans. petia terrae a praelib. Rev. Primicerio investitus fuit ut constat ex instr. rog. die 1.º july 1523. Et sit etiam quod dictus. D. Augustinus decesserit sine filiis; et ob id et quia erat forensis et advena melioramenta existentia in dicta petia terrae fuerunt applicata Camerae phiscali Ill. March. Mantuae; qui dicta melioramenta donavit infras. spect. D. Julio superiori fabricarum praef. Ill. D. nostri ut constat decreto dato die 13 juny 1526. Et sciens ipse D. Julius infras. petiam terrae foret juris dicti pri-